

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Bosplan Bentwoud

30 januari 1995

521-93

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP 's-GRAVENHAGE

uw kenmerk
58402

uw brief
d.d. 18 november 1994

ons kenmerk
U042-95/Vn/mw/521-94

onderwerp
Toetsingsadvies over Bosplan Bentwoud

doorkiesnr.
030 - 347650

Utrecht,
30 januari 1995

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het Bosplan Bentwoud.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Bosplan Bentwoud

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Bosplan Bentwoud

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over Bosplan Bentwoud,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

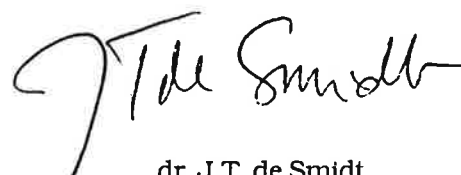
de werkgroep m.e.r. Bosplan Bentwoud

de secretaris

drs. A.L. Vernooij

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 30 januari 1995

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
2.1 Kwaliteit van de effectbeschrijving	2
3. Aanbevelingen voor de verdere besluitvorming	3
3.1 Voorgenomen activiteit en alternatieven	3
3.2 Recreatieve inrichting en voorzieningen	4
3.3 Randeffecten	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 november 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 221 van 16 november 1994
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Voor de besluitvorming over het bosgebied Bentwoud wordt de procedure van de milieu-effectrapportage doorlopen. Door de provincie Zuid-Holland is gekozen voor een gefaseerde besluitvorming. In de eerste fase wordt besloten over de nota Bosplan Bentwoud en het daaraan gekoppelde milieu-effectrapport eerste fase (MER). Het voornemen van de provincie is om in de tweede fase het plan in landinrichtingskader verder uit te werken. In de tweede fase zal besluitvorming plaatsvinden over het landinrichtingsplan en het daartoe opgestelde MER tweede fase.

Bij brief van 18 november 1994 is de Commissie voor de milieu-effectrapportage door het bevoegd gezag verzocht om advies uit te brengen over het MER (zie bijlage 1). Het MER is tezamen met de Nota Bosplan Bentwoud vanaf 21 november ter inzage gelegd.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage, verder te noemen 'de Commissie'. Voor de samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 3, waarin tevens een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste projectgegevens.

De Commissie dient een oordeel te geven over het MER, waarbij zij als toetsingskader hanteert:

- de regels voor de inhoud van een MER, zoals gesteld in artikel 7.10 en artikel 7.11 van de Wet milieubeheer (Wm);
- de richtlijnen voor de inhoud van het MER, zoals vastgesteld door het bevoegd gezag in maart 1993;
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (Wm, art. 7.23, tweede lid).

Conform artikel 7.26, tweede lid van de Wm heeft de Commissie de opmerkingen die mondeling (tijdens de hoorzittingen op 6, 8 en 14 december) en schriftelijk werden ingebracht, bij de opstelling van het toetsingsadvies in beschouwing genomen.

Voor een overzicht van de schriftelijke reacties wordt verwezen naar bijlage 4. Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit werden zij door de Commissie in het advies verwerkt.

Op momenten waar de voorspellende kracht van de ecologie (nog) onvoldoende is om tot harde uitspraken te komen, wordt geen 'schijn-stelligheid' gehanteerd maar worden de onzekerheden en de daaraan ten grondslag liggende mechanismen aangegeven. De manier waarop dit gebeurt is zodanig dat iedere belangstellende zich een beeld kan vormen van de natuur in het toekomstige Bentwoud (volgens verschillende alternatieven) en van de onzekerheden/verrassingen die zich kunnen voordoen.

3. AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING

3.1 Voorgenomen activiteit en alternatieven

Omdat het plan gericht is op versterking van de natuur ligt het in de verwachting dat de voorgenomen activiteit overeen komt met het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA). Waar dat nog niet zo is beveelt de Commissie aan om na te gaan hoe aspecten van het MMA alsnog maximaal kunnen worden overgenomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor:

- a. de zonerings met een droog bos in het westen en een nattere zone in het midden in verband met het waterhuishoudkundig systeem;
- b. het niet alleen ontwikkelen van het MMA voor de maximale omvang (2.100 ha) maar ook voor de omvang van een kleiner bos (1.000 ha).
- c. het al dan niet opnemen van kreken in het MMA. Nu wordt gesuggereerd dat het weglaten van de kreken bij uitstek milieuvriendelijk is omdat er minder wordt vergraven, maar het is evengoed te verdedigen dat er door het graven van de kreken meer variatie (en meer verschil in natuurpotenties) ontstaat.

De Commissie beveelt aan op deze aspecten in te gaan bij de verdere besluitvorming.

Tot de randvoorwaarden van het bosplan Bentwoud behoort een aanzienlijke houtproductie. Van dit onderdeel in het voornemen wordt in het MER aangegeven dat ze niet tot de primaire doelstelling behoort, maar wel een noodzakelijke voorwaarde vormt voor realisering van het plan. De Commissie tekent hierbij aan dat de houtproductie van grote invloed is op het functioneren van het bos en daarmee op de natuur- en recreatieve waarde die het vertegenwoordigt. Gelet op de kwetsbaarheid van de ecologische functie, is het daarom van groot belang hoe de houtproductie gestalte wordt gegeven. De Commissie adviseert om in het MER tweede fase (behorend bij het landinrichtingsplan) meer gedetailleerde informatie te verschaffen over de noodzaak van populierenaanplant en het 'bosbeeld' dat dit kan opleveren, over de daadwerkelijke toepassing van wilde, inheemse soorten, over het plantverband, over mogelijke alternatieven voor snelgroeiende soorten en over de invloed die de sterke zaadval van populieren zal hebben op de verdere bosontwikkeling.¹⁾ Eenzelfde overweging is van toepassing op de aanleg van landgoederen.

¹ Zie ook inspraakreacties 4 en 27, bijlage 4.

3.3 Randeffecten

Een leemte in kennis vormen de effecten van de aanleg van het Bentwoud op de omringende landbouwgronden; in de inspraak wordt met name gewezen op onzekerheden over het al of niet optreden van onkruiden, luizen en dergelijke⁴]. Hoewel hier derhalve niet direct sprake is van een leemte in kennis met betrekking tot milieu-effecten acht de Commissie dit wel een punt van aandacht bij de verdere planvorming. Daarbij is de vraag aan de orde hoe hier in de verdere planvoorbereiding en -uitvoering op ingespeeld kan worden.

De Commissie adviseert derhalve om bij de verdere besluitvorming (voordat tot uitvoering van het plan wordt overgegaan) nadere informatie te verschaffen over de vraag in hoeverre werkelijk sprake zal zijn van bedoelde randeffecten. Daar toe kan worden nagegaan in hoeverre elders in Nederland (bijvoorbeeld in Flevoland en noordoost-Groningen) vergelijkbare situaties bestaan, die de bestaande leemte in kennis kunnen opvullen. Daarnaast dient te worden aangegeven op welke wijze door fasering, door zonerings (bufferzones) en door het niet gebruiken van waardplanten eventuele randeffecten kunnen worden voorkomen. Daarnaast geeft de Commissie in overweging om, ter tegemoetkoming aan de vragen bij de omwonenden, door middel van monitoring bij de feitelijke bos-aanleg zo spoedig mogelijk gegevens over randeffecten te verzamelen. Daarmee kan de dan nog bestaande leemte in kennis worden opgevuld.

4 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nummer 4, 15, 20, 22 en 24.

BIJLAGEN

**bij het toetsingsadvies
over het
milieu-effectrapport
Bosplan Bentwoud**

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 november 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telex 31088 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Dienst : Dienst Water en Milieu Ons kenmerk:58402
Afdeling : Algemeen Beleid en
Coördinatie
Contactpersoon: T. v.d. Meulen
Doorkiesnr. : 070 - 3116748
Onderwerp : Milieu-effectrapport concept Nota Bosplan
Bosgebied Bentwoud ten oosten van Zoetermeer.

's-Gravenhage 18 november 1994

Ter voldoening aan de desbetreffende bepalingen van de Wet milieubeheer (Wm) doen wij u hierbij toekomen: een exemplaar van de concept Nota Bosplan, alsmede het terzake opgestelde Milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van het aan te leggen gebied ten oosten van Zoetermeer (BENTWOUD).

Gelet op artikel 7.18 en 13.8 van de Wm delen wij u mee dat het MER aanvaardbaar is bevonden door de bevoegde instanties.

Tevens hebben wij het MER en de concept Nota Bosplan bekend gemaakt.

Het MER en de concept Nota Bosplan alsmede de overige van belangzijnde stukken zullen van 01 november 1994 tot en met 19 december 1994 ter inzage worden gelegd. Voor overige gegevens dienaangaande verwijzen wij u naar bijgevoegde bekendmaking die in de Nederlandsche Staatscourant en huis aan huisbladen is verschenen. Wij zien het advies van uw commissie tegemoet uiterlijk 23 januari 1995.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
Voor dezen:

Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 221 d.d. 16 november 1994

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

BENTWOUD

INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE/ CONCEPT-NOTA BOSPLAN BENTWOUD

Gedeputeerde Staten (GS) van Zuid-Holland hebben het voornemen om samen met het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij ten oosten van Zoetermeer een bosgebied aan te leggen. Daartoe is de Nota Bosplan Bentwoud opgesteld en door GS in concept vastgesteld. GS zijn de initiatiefnemers tot het opstellen van het Bosplan.

Bosontwerp.

Het bosontwerp in de nota Bosplan Bentwoud gaat uit van 1300 ha aaneengesloten bos- en recreatiegebied (het Bentwoud) en 800 ha recreatieve en ecologische verbindingzones ('groene uitlopers'). GS daarentegen gaan uit van 1000 ha aaneengesloten bos en vinden dat bij de uitwerking van de plannen ook rekening moet worden gehouden met de cultuurhistorische elementen in het gebied. De recreatieve en ecologische verbindingzones (o.a. tussen Zoetermeer-Oost en de Rotte, de Rotteleg en Waddinxveen/Gouda) staan in verbinding met het aaneengesloten compacte bosgebied.

Procedure.

Om de kwaliteit van de besluitvorming van dit omvangrijke project te vergroten is gekozen om het bosplan van een milieu-effectrapport (MER) te voorzien. Indien het bosplan in landinrichtingsverband wordt uitgevoerd is dit met ingang van het voorjaar 1994 een MER-plichtige activiteit. Het aan het bosplan gekoppelde MER zal in eerste instantie gebruikt worden voor de besluitvorming omtrent de Nota Bosplan en uiteindelijk ook voor de besluitvorming in landinrichtingskader. De effecten van de bosaanleg op het milieu zijn beschreven in het milieu-effectrapport. GS van Zuid-Holland coördineren de voorbereiding en behandeling van het MER. Het MER is door de bevoegde instantie aanvaardbaar verklaard.

Inzage.

Het MER en de concept-Nota Bosplan Bentwoud liggen van 21 november tot en met 19 december 1994 ter inzage op de volgende plaatsen:

- Provinciehuis, kamer A 520, Koningskade 1 te 's-Gravenhage, van 7.30 tot 16.00 uur, tel.nr.: (070) 3116697;
- In de gemeentehuizen van Boskoop, tel.nr.: (01727) 19500, Rijnwoude, tel.nr.: (01714-19015), Zevenhuizen-Moerkapelle, tel.nr.: (01802) 1644; Bleiswijk, tel.nr.: (01892) 13844, Waddinxveen, tel.nr.: (01828) 24642, Zoeterwoude, tel.nr.: (01715) 9204, Zoetermeer, tel.nr.: (079) 440440, Leiden, tel.nr.: (071) 165165, Alphen aan den Rijn, tel.nr.: (01720) 81911, Moordrecht, tel.nr.: (01827) 2844, Nieuwerkerk aan den IJssel, tel.nr.: (01803) 30300, Rotterdam, tel.nr.: (010) 4179111, Gouda, tel.nr.: (01820) 88211.

Buiten kantooruren is inzage van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

Inspraakavonden.

Schriftelijke reacties over het MER en de concept-Nota Bosplan kunt u van 21 november 1994 tot en met 19 december 1994 indienen bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Koningskade 1, 2596 AA 's-Gravenhage. Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar in een aparte brief bij de bedenkingen om vraagt.

Mondelinge opmerkingen over het MER en het Bosplan Bentwoud kunt u naar voren brengen tijdens drie inspraakavonden op:

- dinsdagavond 6 december 1994 in Zoetermeer (in het stadhuis/bedrijfsrestaurant, ingang Frankrijklaan 6);
- donderdagavond 8 december 1994 in Hazerswoude-Dorp (in het Dorpshuis, Pieter de Hooghstraat 3);
- woensdagavond 14 december 1994 in Waddinxveen (in het Anne Frank Centrum, Jan van Bijnenpad 1).

Alle avonden beginnen om 20.00 uur.

Wij wijzen erop dat in de hierboven genoemde inspraaktermijn alleen opmerkingen over het MER en de concept-nota Bosplan aan de orde zijn. De opmerkingen over het MER kunnen slechts betrekking hebben op het niet voldoen van het MER aan de wettelijke regels, mede gelet op de eerder gegeven richtlijnen, dan wel op onjuistheden die het MER bevat.

Inlichtingen.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer
Ir. A.M. v.d. Meulen, tel.nr.: (070) 3116748 of mevrouw S. Veraar, tel.nr.: (070) 3116697.

DWM/416

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Bevoegd gezag: college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Besluit: De m.e.r.-procedure wordt in eerste instantie gevolgd voor een besluit over de Nota Bosplan Bentwoud (fase 1). Waarschijnlijk wordt het MER tevens gebruikt voor het mogelijke landinrichtingsproject Zoetermeer-Zuid (fase 2).

Categorie Besluit m.e.r.: 9.2

Activiteit: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben het voornemen om samen met het ministerie van LNV ten oosten van Zoetermeer een bosgebied aan te leggen. Daartoe wordt thans door een stuurgroep, waarin behalve de provincie en het ministerie van LNV ook de betrokken gemeenten zitting hebben, een bosplan opgesteld. Het bosgebied Bentwoud krijgt een mogelijke uiteindelijke omvang van 2100 ha. Het bos zal bestaan uit een kern van natuurbos (400 ha). De intensievere vormen van recreatie komen aan de randen van het bos te liggen. Het bos zal naar verwachting 2 miljoen bezoekers per jaar trekken. Het project is in het Structuurschema Groene Ruimte (onder de naam van Zoetermeer-Zuid-plas) opgenomen als een van de zestien strategische groenprojecten.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 28 juni 1993

aanvullende kennisgeving: 29 september 1993

richtlijnenadvies uitgebracht: 26 oktober 1993

richtlijnen vastgesteld: 5 april 1994

kennisgeving MER 1e fase: 16 november 1994

toetsingsadvies uitgebracht: 30 januari 1995

Bijzonderheden: De Commissie is van oordeel dat het MER Bosplan Bentwoud (fase 1) voldoende informatie bevat voor de besluitvorming. De natuurdoelstelling van het plan wordt in het MER consistent, realistisch en verantwoord uitgewerkt. Op kleine onderdelen van het MER adviseert de Commissie om, bij de verdere besluitvorming, nadere informatie te verschaffen c.q. een nadere uitwerking te geven. In het toetsingsadvies worden als aandachtspunten onder meer genoemd de vraag hoe de houtproductie gestalte wordt gegeven (al dan niet populierenaanplant), hoe de randbebouwing (landgoederen) wordt ingepast, hoe de parkeervoorzieningen worden uitgevoerd en of er een tweede concentratiepunt wenselijk zou zijn. Tenslotte adviseert de Commissie om bij de verdere besluitvorming nadere informatie te verschaffen over het al dan niet optreden van 'randeffecten' (luizen, 'onkruiden'), over mogelijkheden om deze effecten te voorkomen; geadviseerd wordt bij de uitvoering deze leemte in kennis door monitoring verder in te vullen.

Samenstelling van de werkgroep:

A.P.H.M. Boonman

ir. J.A. Lörzing

drs. A. van Leerdam

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. A.L. Vernooij.

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
42.	941215	Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat Directie Zuid-Holland	Rotterdam	950106
43.	941222	Recreatieschap Rottemeren	Berkel en Rodenrijs	950106
44.	941216	ing. H.J.P. Koetsier	Waddinxveen	950106
45.		Kaderplan voor het molengebied in Moerkapelle	Moerkapelle	950106
46.	9411	Platform Bentveld, Kostenraming Plan Bentveld	Waddinxveen	950106
47.	950103	ANWB Koninklijke Nederlandse Toeristenbond	's-Gravenhage	950112
48.	950109	Dagelijks Bestuur van de Stadsregio Rotterdam	Rotterdam	950120
49.	950110	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bergschenhoek	Bergschen- hoek	950120
50.	950112	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Boskoop	Boskoop	950120
51.	950106	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel	Nieuwerkerk aan den IJssel	950120
52.	941206	Verslag hoorzitting Stadhuis Zoeter- meer	Zoetermeer	950120
53.	941208	Verslag hoorzitting dorps huis Hazers- woude-Dorp	Hazerswoude- Dorp	950120
54.	941214	Verslag hoorzitting Anne Frankhuis	Waddinxveen	950120